

Előfizetési árak

Égész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:

Hochsauerstra 42. szám.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

Néhány szó az ipar-kérdésről.

Ha szerbteintünk az 1872-82-ig terjedő 10 év eredményein az ipartéren, valóban szomorú képet nyújt az iparállapotainkról, és mégis vannak egyének, tudosok, akik rideg számok, statisztikai adatokkal igyekeznek a valósággal ellenkezőt igazolni. — Mintha bizony a tényeket a türelmes és megbízhatlan számok megdönthetnék.

De lássunk az áloszkodótak. Ezek első sorban az azt mondják, hogyha az iparosok viszonyát kutatjuk 1870 és 1880-ban akkor a következő számokat találjuk:

Volt Magyarországon iparos
1870-ben: 601 497
1880-ban: 726 973
a többlet: 125 478.

És ebből mit következtetnek? Azt, hogy az ipar nálunk igenis fejlődik és az ipartörvény azt meg nem gátolta.

Ha ezek a számok valók (és holmi napszámok nincsenek bele érvé) akkor ebben igazuk van, csak hogy az a kérdés, vajon örömdetes jelenség-e az, ha az 1870-ik évben létezett 601 497 szaképzett iparoshoz 10 év alatt 125 000-nél több kontár csatlakozik, akik az illető iparághoz annyit értenek mint a hajdu a harangöntéshez.

A számbeli fejlődés, gyarapodás meg van, de hogy ezen gyarapodás egészséges fejlődését jelentené iparunknak, azt keréken tagadásba lehet venni. Ezen számok csak azt és pedig sajnos igazolják, hogy hazánkban nem a szakértő és az iparfejlődésnek alapját képező iparosok, hanem az „ipartűzök” száma szaporodott, oly iparosok, akik az ipart nem a fejlődés útján vezetik tovább és azt nem tökélyesíteni igyekeznek, hanem kizsákmányolás után annak hátafordítanak. Oly iparosok száma szaporodott, akik hevenysített tőkével a tisztességes kevésbé jómódú szakképzett iparost örült

concurrenciával tönkre tették és most azt szipolyozták.

Az efféle iparfejlődésnek aligha lehet igen örülni, mert ez a szédélges csirája, a hol azután a fizetett rabszolgá csak gépként dolgozik, nem törődve az ipar valódi fejlődésével, illetve tökélyesítésével.

De menjünk tovább.

Hogy minő forradalmat idézett elő az ipartéren ez ipartörvény, azt a következő adatok leginkább bizonyítják:

Volt Magyarországon önálló vállalkozó
1870-ben: 268 733
1880-ban: 321 973
a többlet: 53 240,
vagyis 10 év alatt az önálló vállalkozók száma Magyarországon 53 240-ei szaporodott és ebből egyesek, alapul véve még a következő statisztikai adatokat:

Alkalmazva volt Magyarországon
1870-ben: 332 774 egyén
1880-ban: 404 303
a többlet tehát: 71 520

azt következtetik, miszerint ez egészséges állapot és megafőja ama balhét, hogy az ipartörvény életbe léptetése óta sűrűn fordulnak elő a könyelmi letelepedések.

Ez azonban ismét nem áll, és a statisztikai adatokat egyoldalúan és mereven alkalmazásba vett szakértői nagyrésze a fától nem látja az erdőt és így téves eredményre jut.

Ha a felsorolt statisztikai adatok azt bizonyítanák, miképp az 1880-ban talált 321 973 önálló vállalkozó és így az 53 240-el való szaporodás is szakképzett iparosokból áll, akkor a számítás helyes lenne, míg így ezen számadatokból az sül ki, hogy az 1870-ben volt 268 733 önálló és szakképzett önálló vállalkozó közül — a tapasztalat által igazolva — az ipartörvény életbe léptetése óta a nem szakképzett tökélyesítését örült verseny folytan legalább is tönkre jutott, a tőke uralma által elnyomott 50 000 és ezen 50 000 helyébe szintén oly ön-

álló vállalkozó lépett, aki csak tőkével zsarolja ki a productív erőket, a nélkül, hogy a haladás iránt fogékonyággal bírna, vagy az ipart fejleszteni kívánja, vagyis oly iparűző, aki minél nagyobb haszonra vágyakozik. Így azután az is kiderül, hogy az 50 000 önálló szakképzett, de elnyomott vállalkozó belépett a 71 520 alkalmazott egyének közé (ha ugyan nem több) nem is említve azokat, kik az iparszabadság életbe léptetése után minden előfeltétl és termetesi tökély nélkül önállóságra vagyódván csakhamar tiszavirágként elhullottak.

Az egész statisztika tehát a mellett bizonyít, mert a tények által támogatott, kik az ipartörvény életbe léptetése óta az iparosok (nem iparűzők) helyzete rettenetesen hanyatlott és anyagi helyzetük nagyrésztben nyomorra változott. Az egész statisztika így a szakértő iparosok számát ki nem tüntetve csak optikai csalódásra vezet, de meg nem győz, különösen akkor, a midőn az egyéneket csak úgy mint a számokat az egyik csoportból a másikba helyezik.

Az iparszabadság behozatalával szaporodott ugyan az önálló iparűzők száma, de ezzel szemben azok szakképzettsége is csökkent és az önálló szakértő iparosok helyzete pedig hatványozottan rosszabbodott; mert bődög boldoglatlan „saját kezére” kezdett dolgozni, akár megváltak a szükségessé előfeltételek akár nem s hogy a túlzott verseny sokaknak romlását okozta és számtalan realis és szakképzett iparost tett anyagilag tönkre, azt ezen statisztika meg nem cáfolja.

Egyedül csak az ipartörvénynek róható fel ama erkölcsi hanyatlás is, hogy a segéd manapság nem törődik munkaadójával, a tanonc gazdájával, mert mindenképp annyira megtanulta az ipartörvényt, miszerint „remeke” és „felszabadulás”, de sőt tanoncok nélkül is üzleti az ipar bármely ágát.

És az iparhatóság?! Annak megvannak köve kezei és a felmerülő leg-

több esetben alig járhat el eredménnyel, mivel a törvény a munkaadót legjobb esetben is csak kártérítésre utalja. Ez az egész pedig csak olyan: Adtál uram esőt, de nincs köszönet benne.

És e szabadságnak mi lett a vége? az, hogy az iparosoztályi ifjú nemzedéke sokkal kisebb sőt megdőbbséte csekély arányban lett szakmájában kiképezve, sem hogy képzettégy: által utat férhettek volna maguknak a tekintélyes polgári állásra; másrészt pedig önállóságukban a szomorú anyagi viszonyok arra utalták, hogy jómódú és munkával ellátott ipartársaitól s a hol lehet a közönségtől — munkát nyerveken. Így azután ezek sem munkások sem pedig önálló iparosok nem levén, legelőnyire a legesekélyebbed kedvezőtlen események, betegségek vagy munkaszünetelésnek estek áldozatul, a midőn ilyenek nyomorult anyagi existenciájuk munkánéppe levén, a szocializmusnak lettek zászlóvivőivé.

Nem vagyok a cőrdrendszernek abszolúte barátja, de azon nézetnek hódolok, hogy az iparszabadság kissé nagyon is korán vagyis oly időben lett életbe léptetve, a midőn az iparosoztályi anyagilag nem volt elég erős és független az iparszabadság következtében okvetlenül előállandó helyi concurrenctiának s a tőke abszorbeáló hatalmának ellentárlani.

A szabadságy, mely a productív tényezők minden oldan értékesítését van hivatva biztosítani nálunk feloldozta „harcdát” mindenkinek márdéki ellen és az iparosoztályt önmagá ellen uszította, ami azután egymás között kenyer harcot szülvén a kevésbé jómódú iparost igralom nélkül letiporta, míg az iparágat soha sem tanult tökélyesést diadialra segítette a művészet, munka és szorgalom felett, megalakítván ezzel a nagy tőkének a kis tőke feletti uralmát.

Az iparszabadság nálunk a munkás- és kisiparos körök szocialis és anyagi helyzetét lényegesen megváltoztatta s eddig ismeretlen bajok, és visszasságokat kezd szülni.

TÁRCSA.

No gazd' uram!

Vén hárs alatt rakosgatja
Rózsika a kosrárt,
Tükön Feri odaszarran
S átöleli derekát.

Hintálgatja az élőben,
Meggökölja is a lyányt,
Oda se néz az apjára,
Ki tőnk nem messze szánt.

„Kökény szemű kis angyalom
Mondjad! — ugy-e, hogy szeretsz? . . .
Ha nem mondod nem engedlek;
. . . Addig innét nem mehetsz.”

„Ejnye Feri már meg itt vagy? . . .
Hisz mondtam, hogy szeretlek! . . .
Jaj menj innét, magyál apám
S baj lesz, nagyon féltélek. . .”

„Eh az apád mit énekel! . . .
S alig, hogy ezt kimondja,
Gazd' uram, ki Feri tetét
Az ugából meglátta, —

Ott terem és: „Ehugatta
Dologtalan, mi van itt? . . .
S ezen szóra az ostorral
Nyaka közé jőv sübit.

Megfordítja boldogvígát
És Ferit úgy elrakja,
Hogy az fájós haragjába
Gazd' uramnak azt mondja:

„No gazd' uram e verésért
Vagy od' adja a lyányt
Vagy, ha nem, hát vesszek meg, ha
Föl nem gyujtom a házat! . . .”

Martonfal László.

A csillagjós.

Történeti beszély. Irtá: Müller Venaacz.
Fordította: Krämer Rezső.

(Folytatás.)

V.

Azon a téren, mely a régi brabanti hercegek palotája előtt terül el, melyben Miksa-Emmanuel lakott, — néhány nap óta csinos házacska áll kerékekben, szalmáz ízében díszítve, függönyökkel, draperiákkal, koszorúgyertyatartókkal, és tükrökkel. Nagy csillogó rézlapokon fehér térszák voltak feltornyosulva, és óriás serpenyő előtt egy széken trónolt a lepénysütnő. Az esti világítás fényében messzire csillogott arany fűdsze, miattal csinos kezei kedvesen szelyszettek el a térszák a serpenyő melyébe. Ez a „lepénykirálynő”.

Addig míg ő serpenyője előtt trónolt, a kocsi a felipérezett urak egész raja által volt körüvéve, kik alig tudtak elvárni, hogy teljes mértékű korona pénzérték szegletes táblálanak könnyű süteményt kapjanak.

De gyönyörű teremés volt a lepénysütnő. Nem volt az a közönséges hollandi lepénysütnő nő, ki az egész napon keresztül szerzőg serpenyője előtt ül, s minden parasztnak kopott rézpénczért a gyenge süte-

ményt egy szórat ezukorral és egyes pillanatszerű édesíti. Csak az est egyetlen órájában árusít a „lepénykirálynő” süteményeit oly halhatlan áron, hogy az ember azt hitte volna, ezzel eljlesztetnek és nem csalogattának vevői, és hogy más titkos célt takarna a lepényes bódé.

Valóságban rázták is gondolattól üres fejeket Brüsszel polgárai, és mégis, nem egyszer pillantottak ők is at a lepénysütnőre.

„Miert nem beszélsz ezen a hajról; ez en frizuráról?” zokogá egy vézna emberke társához; nem volt harmincz év óta Brüsszel városunkban lakodalom, hogy én Jan Jansen, a helylegénynek parókáját ne hajjoroztam, a menyasszonyok haját ne fodorítottam volna. Szerencsétlen azt látni, ki az ellenkezőjét mondhatna, annak . . . De ilyen haját meg nem érintett fésűm, . . . és ez a frizura! És csak magam is művész vagyok!”

„Félre minden hajper-bójttal!” mormogá a tinár, ki szerencsétlen személyesítője volt a muzsikának a tanesházban rendezett bankett alkalmával; a rosszalló fogná csiladpáphöz és polgárokhöz illeni, egy országos esavargónót az utczán bánulni.”

De a lepénykirálynő haja oly szépen volt görbítve és fodorítva, hogy azok két egymásba font szövet alakítottak, melyeket két nyilacska, testszínű selyemből szőve, tört át. E hajdús így hangzott egy tollacska, zászlócskához hasonló, minden szellessége által mozgatva. A homlokára lehajlott haja koronát képezett gyöngyökkel és arany csatolá ékesítve. A halánték körül művészes vi-

rágok intáztak, köztük nefelejte és szászorszékpe

Egy este, még mielőtt meggyitva lett volna, rongyos kinezésű ember ballagott a lepényes kocsi körül s igen figyelmesen tekintette azt meg.

„Ez nincs rendűn ezzel a lepénysütnőssel” szolt magához, „egyik gazember észreveszi a másikra”, tartja a közmondás. Majd örségre küldöm szemeimet.”

A függönyök visszahuzattak a kocsi ablakról, majd ez is felnyitott és — a lepénykirálynő serpenyője előtt trónolt.

„Julion!” kiáltott a rongyos külsője ember.

Minden czeremonia nélkül a kocsihá totta szentelen arcát.

„Kardnyelű te itt?” kacagott Julion, „Valóban nem vettem volna zokan, ha udvarlásodat abban hagyatd volna.”

„Ejhiszem, a nélkül, hogy kétszer mondanád. De azért mégis itt vagyok.”

„Ha lepényt akarsz venni, fordítsd ki zsebeidet s nézd meg van-e anyyi pénz . . . Azonkívül ritkán mutasd ám magad.”

E megszóltás fanyar hangon történt a kocsi belsejéből. A kardnyelű nem látszott magát oly könnyen lerázni hagyni, arcát még jobban a kocsihá dugta, melynek végében sötét arany embert vet észre.

„Holla, Mijheer! akarám mondani te hollandi téztsatás, csak nem kell oly kicsinylő hangon beszélni idegen emberekről, még mielőtt rangjukat ismerők. Mi közöd

Ez tehát nem szabadság, — hanem szabadság. Uzsora az, mely a tisztesség munkától rabolja el a kamatot. M. és V. Polgár József.

Nyilvános számadás

a magyar szent korona országai vörös-kereszt-egylet bajai fiókja által a fők-egyleti alap-
töke gyarapítása céljából rendezett s folyó
évi február hó 3-án tombola játékkal egybe-
kött megartott táncvigalom jövedelméről.

A táncvigalom jövedelme belépti
gyekek áránban, adományok és felülzetések-
ben 803 frt 60 kr.
a tombola játék bevétele 131 frt 85 kr.
összesen: 935 frt 45 kr.
A kiadások összege 240 frt — kr.
Tiszta jövedelem: 695 frt 45 kr.

A fők-egylet ezen várakozáson felüli
jövedelmét első sorban Jankovich Aurel főispán
úr 6 méltóságának köszönheti, ki részint
az általa értékesített jegyek áránban, részint
felülzetésekben 180 forintot fizetett be az
egyleti pénztárba. Kiváló buzgalmat fejtett
ki továbbá az eredmény sikereinek biztosításá-
ra néve a főkegyeleti választmány és a
rendező bizottság minden egyes tagja, és
meleg érdeklődést tanusított a vörös kereszt
egylet emberbaráti magasztos célja iránt
városunk lelkes közönsége mellett legyőzhető
részt azoknak is, kik a választmányi kijelölé-
se folytán a vidékről meghíva lettek.

Köszönettel tartozik még a főkegyelet
Baja város tekintetes hatóságának a tánc-
vigalom színhelyül szolgált terem díjmentes
átengedéséért, s az egylet mindazon párt-
fogóknak, kik adományokkal és felülzetések-
kel a főkegyelet pénztárát gyarapítani ke-
gyesek voltak.

A jövedelemhez adományok, s illetőleg
felülzetésekkel járultak:

Jankovich Aurel főispán úr 50 frt, Lati-
novits János kir. tanácsos úr 40 frt, Jif-
Perzel Miklós úr 24 frt, Latovits Gábor
országgyűlési képviselő úr 20 frt, Dr. Iváno-
vits Pál úr 15 frt, Bajnai Dr. Vojnits Pista
úr (Szabadkáról) 11 frt, Telesky István or-
szággyűlési képviselő úr (Bépestről) 10 frt,
Vározy Károly úr (Zomborból) 10 frt, Matko-
vits Lajos szolgabíró úr (Zentáról) 10 frt,
Gál Péter úr 10 frt, Pilaszonovits Antal úr
10 frt, Weidinger Salamon úr 10 frt, Spitzer
Benő úr 10 frt, Olaj Lajos úr 9 frt, Latovits
Vince úr 9 frt, Szutrély Lipót úr 6 frt
50 kr, Schmaus Endre alispán úr (Zombor-
ból) 6 frt, Sándor Béla főispán úr (Zombor-
ból) 5 frt, Faragó Odón úr (Bépestről) 5 frt,
Antonovits Máté úr (Szabadkáról) 5 frt, Dr.
Antonovits József úr (Szabadkáról) 5 frt, Dr.
Weisz N. úr (Szabadkáról) 5 frt, Br. Orca
Szerfai főhadnagy úr (Szabadkáról) 5 frt,
Mihályi Örnagy úr (Szabadkáról) 5 frt, Tali-
án Andor hadnagy úr (Szabadkáról) 5 frt,
Hirsch Mihály úr (Szabadkáról) 5 frt, Drescher
Ede polgármester úr 5 frt, Tury Mátyas
ügyész úr 5 frt, Dr. Nikolsburger Károly úr
5 frt, Tury József úr 5 frt, Scherer Antal
úr 5 frt, Dörner Bódog úr 5 frt, Palkovics
Ernő úr 5 frt, Michitsch István úr 3 frt 50
kr, Birkás Lajos úr (Szabadkáról) 3 frt,
N. N. (Kaloecáról) 3 frt, Huuady Antal úr
3 frt, Obláh Lazárné úrnő 3 frt, Sátor Jenő

kir. ügyész úr (Szabadkáról) 2 frt, Hesser
Hermín úrnő (Szabadkáról) 2 frt, Bartal Józ-
sef úr (Zomborból) 2 frt, Jif, Latovits János
úr 2 frt, Rosenberg Mórné úrnő 2 frt,
Bachrach Arminné úrnő 2 frt, Kornis Lipótné
úrnő 2 frt, Latovits János ügyvéd úr 2 frt,
Boeschán Péter úr 2 frt, Pollák Lejos úr 2 frt,
Gottlieb Salamon úr 1 50 kr, Schütz Baletta
úrnő 3 ezüst huszas, Reich Izolt úr 1 frt,
Hesser Gyula úr 1 frt, Dr. Dörj Ferencz úr
1 frt, Schnetzer Ferencz úr 1 frt, Dr. Platz
Bonifác úr 1 frt, Róthfeld Jakab úr 1 frt,
Blitz Lázló úr 1 frt, Schonthal Antal úr 1 frt,
Weidinger Jakab úr 50 kr és Pollák Simon
úr 50 krral.

Baján, 1883. februárhó 7.

Meskó László,
főkegyeleti titkár.

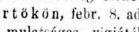
Színészet.

A lefolyt héten csak három előadást
rendezhetett az igazgató, minthogy a többi
napokon táncvigalmoknak volt kénytelen
átengedni a termet.

Keddén, febr. 6. ismét népeelőadást
tartott, és pedig kielégítő sikerrel. Színe
került „A huszárcsíny” összevágó előadásban.

Szerdán, febr. 7. Völgyi Gyula ren-
dezői jutalmául színe került „A 119. számu
fegyenc és a nihilisták Oroszországban”.
Nihilismus azaz semmi az egész! — A belbe-
cset ugyan hiába keressük abban, mert azt
ott fel nem leljük. Két alakról kell megem-
lékeznünk, a kik megmentették a darabot
a megmenthető. Völgyi Györgyné Alexandra
szerepében és Dombay, a fegyenc. — Mé-
lyen átérzett játékok, finom alakítások (és
nem a darab szövegi szépsége) megragadja
a közönséget, és ez nem is volt hátánlan
irányban, többszörösen tapsolá meg őket
nyílt jelenségeiben. A többi szereplők is
igyekeztek jelentéktelen ügy szerepeikkel
valamit csinálni. Közönség csekély számmal.

Szombatkoron, febr. 8. adott Bened-
nixnek egy mulatságos vigjátékot „A ki-
csapott diákok”; sietünk kijelenteni, hogy
az előadás igen érdekes volt. A tegnapi est
hősei ma sem engedték át helyüket. Völgyi
Györgyné (Conradin) és Dombay (Reinhold)
voltak ma is a győztesek. Előbbi igen híven
ecsetel a sentimentalis urnót, utóbbi pedig
először mint konyvelmú uracs mulatfatta,
később mint komoly jellemes férfi ránkön-
szentvára indította a közönséget. A közönség
ma is élénk tapsokban nyilvánított melege-
dését. Emma (Könyvé) igyeken jelenté a regényes-
ség kedvelő, epedő szerelmes leánykát;
Hedvig (Pálfi) sikerült alakja a tapasztalat-
lan leánykának, kinél nagyon is elkeltek
Emmának praktikus tanácsai. Ferenczy Tisz-
telegterjesztő igazságügyi tanácsos volt; Ró-
záné (Ulrika) Szabó (a gabonakereskedő)
szokott otthonosságával mozogtak; ők is a
többiekkel együtt vig kedélyhangulatban tar-
tak a csekély számú közönséget.

egy fűtő a kocsifalába, azután a nyílászár-
tette szemeit.

„Csak fordulna egyszer”, mormogá mér-
gesen, miután már hosszabb ideig nézett a
nyíláson keresztül.

E pillanában tolakodott egy ezüst pa-
szományos kék livrés ember a leánykájához,
s fontos arccal gómba hangon kért
„egy fél tucztal lepényt Ausztria hercege
királyi festségének.”

„Miert oly sürgős egyszerre Mijneher-
nek” — anakodott a kardnyelű figyelmesen a
nyíláson át tekintve. „Reszket, mint a roz-
selkiismeret.”

„Holat! mit akar ezekkel a porokkal? Oly
rejtve keveri a tészta. Remeg egész
testében, amint az adag tészta Julibonak
utujja. Vedd ezt, mondd, a hercegnek
igen vagy nem finomabb?”

Még mindig nézett a kardnyelű a tükör-
kereszt, amig csak a leányké megmozdult.
Azután előforvára kérde meg őt: „Micsom-
porok voltak azok? ... Talán finomabbak
De miért keverte azt oly titokban, hogy
Julion semmit se vett észre? ... Hm, hm!
Mi közöd van nekem ahhoz, te kardnyelű.
Keress inkább valamit csahóli gyönyörű szá-
mára ... Megyek a zold béka keresz-
néhez. Bár csúnya a vén, több mint csúnya,
de úrtömbjeba foglagnyával esőitonen finom
és kellemesen illatozó.”

Sietve vette utját az alsóváros felé.

(Folyt. köv.)

Különlék.

Devich László lapunk főmunka-
társa a budapesti tudomány egyetemen a m.
szobanaton avatott fel az összes jegy és
államtudományok tudorává.

— A vörös-kereszt egyleti bál 1883.
február 3-án. Színte búbjának lehetne tulaj-
donítani azon fényes sikert, melyet a vörös-
kereszt-egylet bajai fiókja által rendezett bál
erzett, mert oly nagy számú és válogatott kö-
zönség reg találkozott a „Bárány” termé-
nek parkettjén, mint ez este; sőt a karzatok
már 7 órakor — noha a vigalom kezdete
8 1/2 órára volt kitűzve — annyira megteltek,
hogy némelyek jónak látták a megér mérnök
úr a karzat földképezése iránt meginter-
pellálni. A meginterpellált mérnök nyugod-
tan mosolygott, és a karzat szálragsága a
tűzpróbát fényesen kiállotta.

A terem minden fényezés mellőzésével
egyszerűen, de nemis izéssel volt díszítve;
6 felségék baberkoszorúzott arczépeit, a
vörös-kereszt itt-ott alkalmazott jelvénye,
tükrök és exotikus növények keztek a kel-
lemes benyomást keltő dísz, melyeknek he-
lyes csoportosítása és besztása a rendezésben
fáradhatlan Horváth Gyula huszár főhadnagy
úr érdemével tartozik.

Kedzetenben szóránysorban, úgy 9 óra kö-
rül azonban már sürű csoportokban érkeztek
a vendégek, egy főlorával később érkeztek
a vendégek a lady patronesse, kit a rendezőség
bejártulati sorfaiat képezve fogadott és kinek
a terembe lépésekor a zene rázta az elő-
csárdást.

A társaság minden osztálya képviselve
volt a bálban, és a megjelent hölgyek szép-
ségük és díszes öltözékük által egyaránt
tűntek ki. A vidékről is számosan vettek
részt a mulatságban, Schmaus bácsmegeyei
alispán, Gombos zentai polgármester, számos
előkelő katonatiszt és a megyei genry több
képviseleje.

Az egész vigalmat rendezőkivüli jó kedv
jellemzte, a táncz fáradhatlan kitartással
folyt egész éjjel, melyet főlorára a tombola
játék szakított meg. A souper-csárdásnak
alig akart vége szakadni, annyiszor megúj-
rázták azt a lelkes fiatalok, kiknek úzes
és igazi magyaros jó kedvelő lejett táncz-
ban a nőzöknek nagy köre nem győzött
eléggé nyögnyöködni. Nem csoda, ha ilyen
széles jó kedv mellett a közönség nem igen
akart alszodani, és bizony több volt 5 órá-
nál, mikor a legkutatóbbak is elhagyták a
termet, hol oly igen kellemesen tel el az
éjszaka.

— Fényes estély volt f. hó 4-én dr.
Ivanovics Pál ur vendégkeretéből hánán, melyet
úgy a házigazda, mint leánya, a háziasszonyi
tisztelt teljesítők Anna kisass-
zony figyelmes és előzékeny modora a leg-
kedvelősebb várta. A vendégek részére két
teremben volt terítve, és a dusan meg-
rakott asztalok a legkényesebb inyenz vá-
gyait is kielégíthették. A zenét Dánkóék
szolgáltatták, még pedig oly bravurossal, mely-
ért teljes elismerés illeti meg őket. Járta is
a fiatalaság csárdást oly hevel, hogy baiban
sem lehet kiübnen látni. Az estélyen jelen
volt Jankovich Aurel főispán úr,
Schmaus Endre, Bácsmegeyei nepszúr alis-
pája, Gombos Gábor, Zenta városának tör-
kekvő fiatal polgármestere, a vörös-kereszt-
egylet bábjára ide érkezett megyei fiatal-
ság, gr. Chorimszky Miklós máltai lovag,
br. Baumgarten Pál huszárszázados Pácser-
dó, Sicutély László és neje Zomborból, a
helybeliek közül: Joenovics Anna k. a., a
házigazda szép és kedves Inga, Latovits
Katica k. a., Osszár Ferencz nejevel és
leányával, Cserba Ferencz nejevel, Latino-
vits Lázár nejevel és leányával, dr. Ladányi
Mór nejevel, Palkovics Ernő nejevel és leá-
nyával, Pilaszonovits Antal nejevel, Rudányi
Gyuláné leányával, Szutrély Lipót nejevel
és leányával, Berényi apát-plebános, Senczy
Jógyim. igazgató, a helyben állomásozó tis-
ztikár nagyob része és a házi gazda több
ismerős és barátja. A ritka szép estély
csak reggel 7 órakor ért véget.

** Dr. Hainald Lajos biboros érsek-
ünk az egyházi zene előmozdítására 6000 ft.
alaptulvánt tett, melynek kamataiból egy
zeneszei ösztöndíjára pályázat van hirdetve,
f. é. május 15-én határidővel. Pályázhat min-
den magyarországi, ki az egyh. zenében jeles
elismertelt.

— A „bajai Ifjúsági-egylet” díszes
és kényelmes berendezési tárgyhelyesnek
előzetes megvitása minden valószínűség
szerint már jövő szombaton történik. Ez
szombaton az egyet hangverseny és tánc-
mulatság kapcsán előadás-estélyi rendez-
és lesz. A rendezés forrásból részben siker-
rel az egyetnek oly közreműködést meg-
nyit, kiknek neve már maga eieg garancia
az est helyes sikerére úgy érkelet mint
amag elismertetene. — Ugy halljuk lesz
czimbanom, blnkó, ének, felolvasás esteleg
szavaltat is.

— A helybeli Ipartársulat helyi-
séget ápril 24-én — a választmányi határo-
zása folytán — a bodog-téri Michitsch-féle
házba (sarok, jelenleg Schmidt-féle üzlet)
helyezi át.

† Bednár G usztáv volt borsodi lelkész
G őzben, hova időselet ment keresendő, el-
hunyt. Béke hamvaira!

— Tóth Kálmán szobrásra Zemp-
lénymegye területén 23 ftr 17 kr folyt be,
mely összeget a nevezett megye alispánja
a városnak már meg is küldötte.

— Bács-Bodrog megye központjában
4 s a szőlőgazdálkodókhoz 1—1 öszesen 14
közigazgatói gyakornok foglalkoztatását,
az ezen új állomásokra referatóriók f. é. február
15-ig nyújtak be Sándor Béla főispán
úrnál, okmányokkal felszerelt folyamodvány-
nyaikat.

— Jutalomjáték. Kedden, folyó hó
13-án Ferenczy Béla jutalmául adatik:
„Harmincz év egy kártyás életéből.” Színmű
4 felvonásban. — Ajánljuk a jutalmazandó
a n. é. közönség szíves pártfogására.

— Baja város törvényhatóság bizott-
sága f. hó 15-én d. n. 3 órakor közgyűlelet
tart. melynek tárgyai: A helygymnasterium
rendelete a prostitucziós szabályrendelet
jövahagyása tárgyában. 2. Polgármester je-
lentése 1883 ik évi januar haváról. 3. Taná-
csi javaslat a kocsiút és gyalogútra készítése
sorrendjének megállapítása tárgyában. 4. Az
1882. évi 40—48. t. cz., úgy az 1883. 1—3
t. cz. kihirdetése. 5. Sárosmegey átrata a
kivándorlás megakadályozása tárgyában in-
terzett felterjesztések paróllása iránt. 6. Hód-
mezővásárhely város megkeresése a buko-
vina! magyarok betelepítése tárgyában in-
terzett felterjesztésének támogatása iránt. 7.
Tanácsi jelentés, hogy Szutrély Lipót bizott-
sági tag úr választott jogségi jogát önjajta
gyakorolni. 8. Schwalm József úr felelősebe
a tanács 14125/1882. sz. végzése ellen. 9. A
helygymnasterium rendelete az árvászevási pót-
szabályrendelet jövahagyása tárgyában. 10.
Földmívelési minster rendelete a házastál
tiltó szabályrendelet jövahagyása tárgyában.
11. Bayer Mihály és társainak kerelme a
borzele és borogasztsai adó kezelése és
beszedésének egyesítése tárgyában. 12. A
téglaégetési jog haszonbérbe adásának jövah-
agyása.

— Újmodó mérgezés. — Kiss Maris
kupuzinai lakosú, hogy megunt fejeitől meg-
meneküljön, egy barátja tanácsára ferjé-
nek megszártott s ésszetört kígyó fejet adott
be pálinkába, midőn az eredmény csak gyen-
gedő mérvű hanyásban bizonyult, ismételt
tanács folytán vagy 20 kr árá leg paput
áztatott vízbe, s az ekként nyert folyadékok
borba keverése s szerencsétlen ferjével meg-
itatta, ki — midőn e jelen sorokat írjuk,
— élethálát között vajdik. — Ugy a gonosz
tanácsadó, mint az evetemetted asszony elő-
fogatták. — A tanácsadó a vizsgálat során
beismerte, hogy ő is hasonlóan akart tenni
úrelvi, az eredmény azonban máson akarta
számlálni, s ha az sikerre vezetendét, fogta
volna ferjét hason módon láb alá eltenni.

— Új magtermelő-telep. Bízóvára érde-
kelni fogja a t. gazdaközönséget, hogy
Mauthner Ödn országzszerter ismert budapesti
magkereskedő cég egy 1200 holdas gazdasá-
gon újabb magtermelő telepet létesített s
ezáltal ismét szaporította ama tényezőzők szá-
mát, a melyeknek használatá és folyton
szemmelartása által e cének oly kiváló
módon sikerült vévőnek igényeit kielégíteni
s ezek körül egy az országban mint a hazán
kívül, mindjobban terjesztene. Alkalmunk
a nevezett magkereskedő cég 1883. évi ep
most megjelent katekainmu főirjegyzékét
megtekinteni s mondhatjuk, hogy e ritka
szakvettségűvel szerkesztett irjegyzék at-
olvasásánál bizonyára mindenki ama meg-
győződésre jut, hogy egy valóban elismert
és a mezőgazdaság jelen s mindinkább fejlődő
viszonyainak teljesen megfelelő magkereske-
déssel állunk szemben, mely épenséggel nem
szorul észreteret. Az említett díszes fer-
jegyzékét érintett cég kívánata barmégek
szívesen megküldi.

— A „Képes Családi Lapok” 18.
száma — Mehner Vilmos kiadásában — igen
változatos tartalommal jelent meg. Ára egy
füzetnek 15 kr.

— Ifj. Nagel Otto kiadásában Buda-
pesten megjelent az „Önügyvéd” 18 ik
füzet. Ára 30 kr.

— A folyó évi januar 26-til febr. 7-ig helyben
elhaltak jegyzéke, nevez. család-állapot, áras,
foglalkozás, kor, vallás, halálok, (koronem) születés,
varozás-és utazások felán tettev és Schmidt Pál
közvetlen és sz. Vitéz Nagy Teréz úrnak jános n. gy.
2 hetek, r. k. mh. velozást. gyongyöspata, Istvaan,
fehérőra; (Scherer Heitai hajadon, szolgálatos helye
n. gy. (tantervnyelen) 4/2, é. r. k. mh. tudóiban,
belv. Rokus-u.; Czinyi Paulina hajadon, szolgálatos
József n. gy. 3/2, (Tantervnyelen) 4/2, é. r. k. mh.
agyhagyományban I trans. elektán; Anasztaszovics
Todor, özvegy helyb. 7/1, é. r. k. mh. belv. be-
ezirórában, Jozsef, Florian-u.; Bukvátyi Andras
napazsmosnak és sz. Vukoví Mária-nak Áltvány n.
gy. 1/2, é. r. k. mh. vorhegyben, szallás, Károly,
Gyurjutyi Sándor napazsmosnak és sz. Vukoví Anasz-
tazs-nak Jozsef n. gy. 5/2, é. r. k. mh. vorhegyben,
szallás, pasztor-u.; Molnar János molnárnak és sz.
Csapláros Antonának János n. gyermeke 5/2, é. r. k. mh.
vorhegyben, Szuk-Jakob molnár-u.; Levotvici
Jozsef gabahagyónak és sz. Wendl Irizelotnek
Jozsef n. gy. 3 hónapos, r. k. mh. rángosközben,
belváros Rokus-u.; Kariburger Albert gabonakeres-
kedőnek özvegye és sz. Schiavók Jozsef 9/1, é. r. k. mh.
vorhegyben, Jozsef, Florian-u.; Szeriakt
Ferencz tolgosnak és sz. Vitéz Károly-nak jános n. gy.
n. gy. 1/2, é. r. k. mh. tudóiban, Istvaan, szent-
György-u.; Knoblich Jozsef, házas, kergető, 80 é.
r. k. mh. agghőra, Rokus, kispataku-u.; Bosnyák
Mihály napazsmosnak és sz. Jaszovvici Katalinnak
István n. gy. 3/2, é. r. k. mh. vorhegyben, szallás,

Hirdetések.

Meghívás

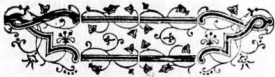
a bajai takarékpénztár részéről **vasárnap f. évi február hó 18-án dél-előtti 9 órakor** a takarékpénztári épület csarnói helyiségében tartandó

közgyűlésre.

Tárgyai :

- 1) Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzletről.
 - 2) Az 1882-ik évi zárszámadások és mérleg beterjesztése, úgy az osztalék meghatározása.
 - 3) Az elnök, vezérigazgató, úgy az alapszabályok 19. § értelmében kilépendő igazgatósági tag megválasztása.
 - 4) A jegyzőkönyv hitelesítő bizottság megválasztása.
 - 5) Az igazgatóság, számvizsgáló-bizottság, és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
 - 6) A részvényesek által netán teendő indítványok megvitatása 12. § értelmében.
- Baja, 1883. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legjobb Asztali-és üdítő ital,
Kiváló hatásúak közönségek, köztudották, gyermekeknek, gyöcsör-és hájg/3 kintalál.
ÉDECSEK (az emésztés elősegítésére).
Matthom Henrik, Karlsruheban (Csehország).

Étiquette és dugaszjel a mellékelt **MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER** s ez jól meggyelendő.

Pályázati hirdetés

A bajai takarékpénztárnál üresedésbe jött **vezérigazgatói állásra** pályázat nyitatik.

Ez állás javadalma évi **2000 ft o. 6.** fizetés s a kiosztott részvény osztalék 2%-léka, a pályázni kívánók tartozna- képeségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **1883. évi február 16-ik napjáig** bevarólag az igazgatóságnál benyujtani.

A vezér igazgató egyelőre 3 évre választatik, s köteles hivataloskodása idejére öt saját nevére szóló részvényt, vagy ezek fojtl értékének megfelelő készpénzt, vagy az állam által ovadékképesnek jevezett értékpapíros az intézet pénztárába letenni.

Baja, 1883. január 28-án.

A bajai takarékpénztár igazgatósága.

Hoff János-féle maláta egészségi csokoládé

A HOFF JÁNOS-féle maláta-csokoládé s az idült gyomor-, illetőleg emésztési bántalom és vérszegénység meggyógyítása.

Valódi hamisítatlan állapotban idegenesítőül a véréjakok és a lesoványodásnál orvosilag rendeltek a maláta-csokoládé, kiváltképen a sápkór és vérszegénységűnél. A legfinomabb maláta-csokoládé erőteljes előnyös. — 20 év alatt 58 kitüntetésben részesítve, készítve **Hoff János** csász. kir. udv. szállító ur, a maláta-készítmények feltalálója és készítője maláta-kivonat csokoládé gyárában.

Budapest, zsibárus-utca 7 sz.

Köszöndlevel Budapestről.

Tekintetes ur! Tény, hogy 5 évvel ezelőtt meghittóttam magam olyannyira, hogy nemcsak orvosok, hanem mindazok, kik csak egyszer láttak, életembe semmi reményt sem kötöttek. Kénytelen voltam a Sz. pességűt, zord eghajlata miatt, azonnal elhagyni, és az enyhébb éghajlattal bíró Budapestre átköltözni. Már akkor is, minthogy más szerek nem használtak, menedeket kerestem a maláta-kivonat készítményekben és rövid idő múlva konyebbülést éreztem. Azóta a készítményeket rendszeres használatom és állapotom annyira javult, hogy reményem van a bajjól gyógyulni. — A midőn e nem a niaszthetom az alkalommal a maláta-készítményeket a közönségnek ajánlani, köztjeve érzem magamat uraságoknak köszönetemmel nyilvánítani és maradok kiváló tisztelettel
Budapest, 1882. március 22.

Wozatka Ferencz.

Főraktár: Baján Mieltsch Istvánnál, Cserevencskán Knefely F. Szabadkán Stejkovics Döme özvegyénél, Mohács on Schiesinger M. Zomborban Güllé Emil gyógyszer. Kalocsán Behr B. Lipót nál. Pakson Főrián Jánosnál. Szegzárd on Haha Adolf nál. Tolná n Eisenbart Gyulánál, valamint az ország legtöbb gyógyszerárában.

Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sor

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

„Kis adagban hatásos, nem kellemetlen íz.”	„Körödlámon a legkedveltebb hashajtó viz.”	„Hatásosabb mint a többi budai vizek.”
Dr. Korányi tanár	Dr. Kézsmárszky	Dr. Gebhardt tr.

Kérekik a forrás használatkor mindig az egyedül helyes elnevezést FERENCZ JÓZSEF-keserűviz használni. Kapható a gyógyszerárában és fő-kereskedésben.

A szétküldési igazgatóság Budapestben, vaczi-utca 18 szám.

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

Baján, »Bódog«-tér, cheibner-féle ház,

elvállal mindennemű

önálló munkák, röpiratok, táblázatok, körlevelek,

ESKÜTÉSI-, ELJEGYZÉSI- és NÉVJEGYEK,

váltók, meghatalmazások és kötelezvények

számlák, gyászsjelentések,

FALRAGASZOK, ÁRJEGYZÉSEK és RÉSZVÉNYEK

pontos és izléses elkészítését a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá

N A C Y R A K T Á R A

községi és ügyvédi nyomtatványoknak.